

ISIM

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

ISIM

ISSUE 1
18 FEB 2025

اسی ام بهمن ۱۴۰۳

ماهنامه کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان (مجموع دوشنبه‌های سرمایه‌گذاری بهمن ماه)

کلان روندهای کسب‌وکار در
اصفهان با نگاه به کلان

روندهای جهانی

*Mega
trends*

فرصت‌های
سرمایه‌گذاری در اصفهان

Future

تحلیل و آینده‌پژوهی:
اقتصاد خلاق

سرمقاله (پیام هفته)

شروع داستان هم‌آفرینی
از استان اصفهان

business
SOLUTIONS

ایجاد جریان دانایی

الگوهای موفق جهانی: چگونه سنگاپور به قطب سرمایه‌گذاری آسیا تبدیل شد؟

فهرست مطالب

..... سرمقاله

1. الگوهای موفق جهانی: چگونه سنگاپور به قطب سرمایه گذاری آسیا تبدیل شد؟

2. روندها و کلان روندهای جهانی و فرصت های محلی .....

3. تحلیل و آینده پژوهی: اقتصاد خلاق .....

4. شروع داستان هم آفرینی از استان اصفهان .....

سرمقاله (پیام هفته)

اعضای گرامی کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی اتاق بازرگانی اصفهان، هفته جدید را با تأکید بر ضرورت جذب سرمایه‌گذاری‌های تازه و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بی‌شمار شهر اصفهان آغاز می‌کنیم. در شرایط ناپایدار اقتصاد جهانی، اصفهان به‌عنوان مهد صنعت و هنر ایران، فرصت‌های کم‌نظیری برای توسعه سرمایه‌گذاری فراهم آورده است. مأموریت ما در این کمیسیون، شناسایی این قابلیت‌ها و ایجاد شرایط مناسب برای تعامل کارآمد میان سرمایه‌گذاران و صاحبان ایده‌های نوآورانه است. با هم می‌توانیم راه را برای موفقیت هرچه بیشتر باز کنیم. سرمایه‌گذاری همواره یکی از ارکان اساسی رشد و شکوفایی اقتصادی به شمار می‌رود. در دنیای امروز، شهرهایی که به‌طور مؤثر بتوانند جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی را تسهیل کنند، نه تنها اشتغال‌زایی و رفاه اقتصادی را افزایش می‌دهند، بلکه در جریان نوآوری و ارتقای استانداردهای زندگی نیز پیشرو می‌شوند. اصفهان با پیشینه‌ای غنی، زیرساخت‌های صنعتی مستحکم و سرمایه انسانی متخصص، این پتانسیل را دارد که به یکی از مراکز مهم سرمایه‌گذاری در ایران و حتی منطقه تبدیل شود. هدف اصلی کمیسیون، فراهم کردن بستر موردنیاز برای فعالیت شفاف و مطمئن سرمایه‌گذاران است. از حذف موانع اداری گرفته تا ارائه مشوق‌های مالیاتی و پشتیبانی حقوقی، همه تلاش ما معطوف به تسهیل فرایندهاست. در این مسیر، همکاری نزدیک با بخش‌های دولتی و خصوصی، تبادل دانش و تجربیات، و بهره‌مندی از الگوهای موفق جهانی اهمیتی کلیدی دارد. این هفته، تمرکز ما بر تحلیل روندهای جهانی و شناسایی فرصت‌های ویژه محلی خواهد بود. همچنین از تجربیات سرمایه‌گذاران موفق بهره خواهیم برد تا چشم‌اندازهایی واقعی‌تر و اجرایی‌تر برای تمام اعضا ترسیم کنیم. با استفاده از تحلیل‌های دقیق داده‌محور، قصد داریم تأثیری پررنگ‌تر در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری داشته باشیم. در پایان، از همه اعضای محترم کمیسیون دعوت می‌کنم با اظهارنظرها، پیشنهادات و ایده‌های خود در پیشبرد اهداف ما نقش‌آفرینی کنند. با همفکری و همدلی می‌توانیم جایگاه شایسته‌ای برای اصفهان در عرصه سرمایه‌گذاری رقم بزنیم.

با احترام،

رئیس کمیسیون سرمایه‌گذاری

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان
(دوشنبه های سرمایه‌گذاری)

ISSUE 1
20 JUN 2025
دوشنبه اول بهمن ۱۴۰۳

بهینه‌سازی تجربیات موفق جهانی:
چگونه سنگاپور به قطب سرمایه‌گذاری آسیا تبدیل شد؟

تاریخچه مختصر از کشور سنگاپور

تاریخچه سنگاپور به سال ۱۲۱۵ بازمی‌گردد، هنگامی که شهری کوچک به همین نام در منطقه‌ای باتلاقی در شبه جزیره مالزی بود. در طول تاریخ، سنگاپور به طور پیوسته در تمام سال‌ها وسده‌ها تحت تأثیر حکومت‌های مختلف بود. سال‌هایی را در اشغال بریتانیا و سال‌هایی نیز زیر سلطه اتحادیه مالی یا مالزی امروز. اما در سال ۱۹۶۵ میلادی، یک اتفاق تاریخ را برای سنگاپور تغییر داد. **اتحادیه مالزی تصمیم به اخراج سنگاپور از این اتحادیه گرفت.** این تصمیم موجی از ناامیدی و ناراحتی را برای مردم این کشور به وجود آورد.

اما آنها برای تبدیل شدن به کشوری پیشرفته، یک راه داشتن: شروع دوباره. (انقلاب‌ها با یک سیلی آغاز میشوند.)

حالا سنگاپور در کنار کره جنوبی، هنگ کنگ و تایوان یکی از چهار ببر آسیا به‌شمار می‌رود اما این کشور توانست سه رقیب خود را از لحاظ درآمد سرانه پشت سر بگذارد. رشد اقتصادی سنگاپور از سال ۱۹۶۵ تا ۱۹۹۵ به‌طور میانگین سالانه ۶ درصد بود و باعث شد تا شیوه زندگی سنگاپوری‌ها به شدت بهبود یابد.

آمارهای مهم درباره سنگاپور

(به اینفوگراف این آمارها در کتابخانه دیجیتال دوشنبه‌های سرمایه‌گذاری مراجعه نمایید.)

سنگاپور یکی از موفق‌ترین اقتصادهای بازار را دارد. سنگاپور در کنار کره جنوبی، هنگ کنگ و تایوان یکی از چهار ببر آسیا به‌شمار می‌رود اما این کشور توانست سه رقیب خود را از لحاظ درآمد سرانه پشت سر بگذارد.

رشد اقتصادی سنگاپور از سال ۱۹۶۵ تا ۱۹۹۵ به‌طور میانگین سالانه ۶ درصد بود و باعث شد تا شیوه زندگی سنگاپوری‌ها به شدت بهبود یابد.

شاخص‌های اقتصادی سنگاپور عموماً در بالاترین رده‌ها در دنیا قرار دارد. بر اساس شاخص آزادی اقتصادی این کشور در بالاترین رده‌های جهانی قرار داشته و در طول یک دهه گذشته، سنگاپور رده نخست شاخص آسانی انجام کسب و کار را داشته‌است.

این کشور از لحاظ شاخص احساس فساد در کنار نیوزیلند و کشورهای اسکاندیناوی همواره در رده سالم‌ترین کشورها قرار داشته‌است. سنگاپور در میان کشورهای دنیا یازدهمین ذخیره ارزی خارجی را دارد. بیش از ۷۰۰۰ ابر شرکت چندملیتی از ایالات متحده، ژاپن و اروپا در سنگاپور فعال هستند. همچنین ۱۵۰۰ شرکت چینی و تقریباً همین تعداد شرکت هندی در سنگاپور مشغول فعالیت هستند. تقریباً ۴۴ درصد از نیروی کار سنگاپور از افراد غیر سنگاپوری تشکیل شده‌است.

سنگاپور در سال‌های اخیر به‌طور روزافزونی به عنوان یکی از گریزگاه‌های مالیاتی جهان شناخته شده‌است چون ثروتمندان دنیا در این کشور ملزم به پرداخت مالیات شخصی بالایی نیستند و درآمدهای خارجی در این کشور از مالیات معاف است.

سنگاپور به لطف مدیریت هوشمندانه و اتخاذ راهبردهای مؤثر در استفاده از منابع محدود خود، به یکی از پیشرفته‌ترین کشورهای جهان تبدیل شده است. برخی از مهم‌ترین عوامل موفقیت این کشور عبارتند از:

1. مدیریت کارآمد: دولت سنگاپور نمونه‌ای موفق از حکمرانی مناسب و هماهنگی میان بخش‌های مختلف اقتصادی ارائه داده است.

2. سرمایه‌گذاری در آموزش: سیستم آموزشی سنگاپور با تأکید ویژه بر مهارت‌آموزی و تربیت نیروی انسانی متخصص، پایه‌گذار توسعه شگرف کشور بوده است.

3. همکاری مؤثر میان دولت، صنعت و دانشگاه‌ها: این همبستگی نقش مهمی در تحول سنگاپور به سمت یک اقتصاد دانش‌بنیان ایفا کرده است.

4. ایجاد زیرساخت‌های حمل‌ونقل مدرن: زیرساخت‌های قوی و منظم در حوزه حمل‌ونقل، امکان رشد در زمینه تجارت و جابجایی‌های بین‌المللی را تسهیل کرده است.

5. تنوع بخشیدن به اقتصاد: تنوع صنایع فعال در سنگاپور به توسعه پایدار آن کمک کرده و وابستگی اقتصادی را کاهش داده است.

سنگاپور موفق شده با رعایت ۳ اصل

- شایسته سالاری
- عملگرایی
- صداقت

بالاترین رتبه‌های جهانی را کسب کند.

مالیات‌های کم و شفافیت بالا:

نرخ مالیات شرکتی در سنگاپور تنها 17% است که یکی از پایین‌ترین نرخ‌ها در جهان محسوب می‌شود. وجود توافق‌نامه‌های جلوگیری از مالیات مضاعف با بیش از 70 کشور، تجارت بین‌المللی را تسهیل کرده است. مشوق‌های مالیاتی:

طرح‌های جذب سرمایه‌گذاری (Pioneer Certificate & Development and Expansion Incentive): شرکت‌های فعال در حوزه‌های استراتژیک مانند فناوری، تولید پیشرفته، و بیوتکنولوژی از معافیت‌های مالیاتی برخوردار می‌شوند. Research and Development Tax Incentives: معافیت‌ها و تخفیف‌های مالیاتی برای شرکت‌هایی که در زمینه تحقیق و توسعه فعالیت می‌کنند.

معافیت‌های مالیاتی استارت‌آپ‌ها:

شرکت‌های نوپا در سه سال اول فعالیت خود از معافیت‌های مالیاتی ویژه برخوردار می‌شوند که به آن‌ها کمک می‌کند سریع‌تر رشد کنند.

تسهیل قوانین کسب‌وکار

سنگاپور یکی از ساده‌ترین کشورها برای شروع کسب‌وکار است، که این موفقیت ناشی از سهولت در ثبت شرکت، شفافیت قوانین، و زیرساخت‌های پیشرفته است:

1. زمان کوتاه ثبت شرکت:
- ثبت شرکت در سنگاپور تنها 1 تا 2 روز کاری زمان می‌برد.
2. شفافیت و حمایت قانونی:
- قوانین شفاف و قابل پیش‌بینی برای حمایت از حقوق مالکیت و قراردادها.
3. نظام اداری دیجیتال:
- استفاده از فناوری‌های پیشرفته برای دیجیتال‌سازی فرایندهای اداری و کاهش بروکراسی.
4. دسترسی به نیروی کار ماهر:
- سیاست‌های مهاجرتی هدفمند برای جذب نیروی کار متخصص از سراسر جهان.

تحلیل مدل مناطق آزاد سنگاپور

مدل مناطق آزاد یکی از عوامل کلیدی موفقیت سنگاپور در تبدیل شدن به هاب تجاری است:

1. مناطق آزاد با معافیت‌های مالیاتی و گمرکی:

- شرکت‌ها در این مناطق می‌توانند بدون پرداخت تعرفه‌های گمرکی، کالاها را وارد، پردازش و صادر کنند.
- کاهش هزینه‌های عملیاتی، شرکت‌های بین‌المللی را برای استقرار در سنگاپور جذب کرده است.

2. پشتیبانی لجستیکی پیشرفته:

- زیرساخت‌های بندر و فرودگاه‌ها به صورت یکپارچه و مدرن طراحی شده‌اند.
- سنگاپور بزرگ‌ترین بندر کانتینری جهان را داراست و به عنوان یکی از پربازده‌ترین هاب‌های ترانزیت شناخته می‌شود.

3. مناطق تخصصی:

- برخی مناطق آزاد به صنایع خاص مانند فناوری اطلاعات، بیوتکنولوژی، و تجارت الکترونیک اختصاص داده شده‌اند.

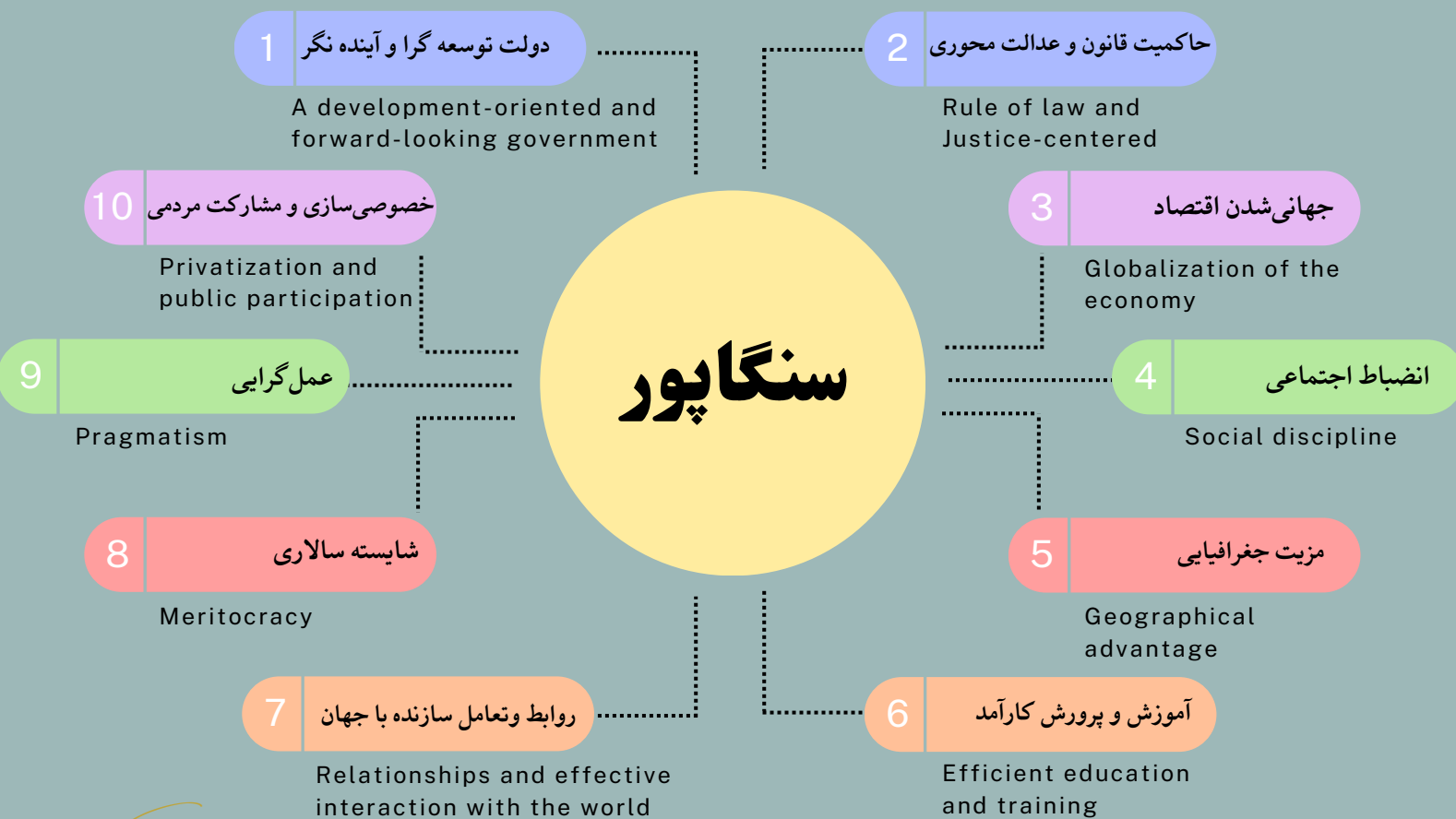
راز پیشرفت سنگاپور و جذب سرمایه در بیست اصل اساسی مبتنی بر ارزشهای بنیادی

صادرات سنگاپور 440 میلیارد دلار و پنج برابر
صادرات ایران که معادل 86 میلیارد دلار

مساحت سنگاپور 734 کیلومتر مربع برابر
با نصف مساحت جزیره قشم 1491 کیلومتر مربع

20 SINGAPORE PRINCIPALS

Dr. Saghaei

Dr.Saghaei

رشد اقتصادی تابعی از شخصیت یک ملت است.

تطابق این مولفه ها برای اصفهان نصف جهان و همسان سازی آنها، مسیر را برای
جذب سرمایه و درخشش در صحنه های بین المللی بیشتر هموار خواهد کرد

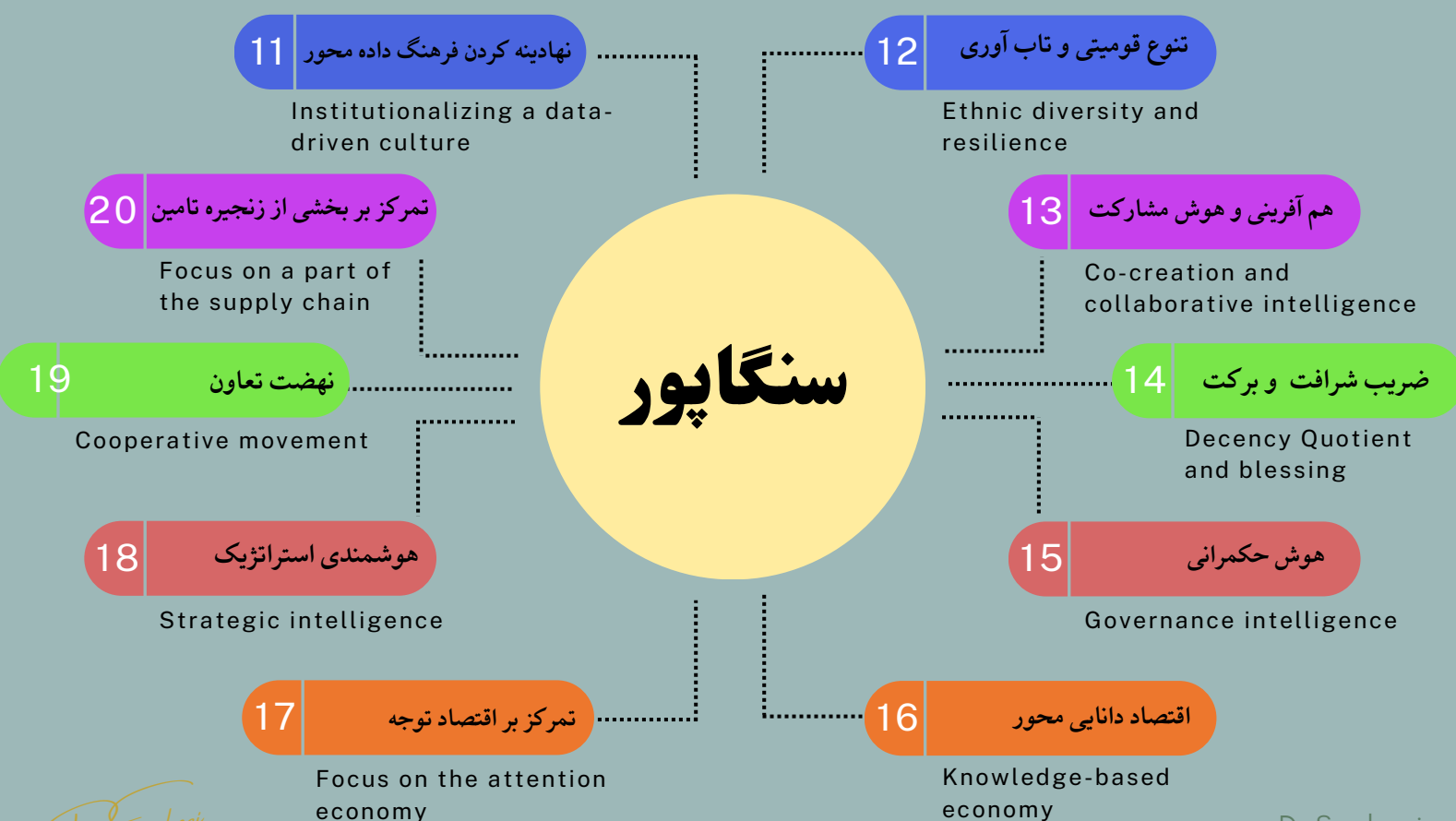
راز پیشرفت سنگاپور و جذب سرمایه در بیست اصل اساسی مبتنی بر ارزشهای بنیادی

صادرات سنگاپور 440 میلیارد دلار و پنج برابر
صادرات ایران که معادل 86 میلیارد دلار

مساحت سنگاپور 734 کیلومتر مربع برابر
با نصف مساحت جزیره قشم 1491 کیلومتر مربع

20 SINGAPORE PRINCIPALS

Dr. Saghaei

Dr. Saghaei

توسعه پایدار ، نیازمند انسان مناسب توسعه پایدار است.

تطابق این مولفه ها برای اصفهان نصف جهان و همسان سازی آنها، مسیر را برای جذب سرمایه و درخشش در صحنه های بین المللی بیشتر هموار خواهد کرد

ISIM

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان
(دوشنبه‌های سرمایه‌گذاری)

ISIM

ISSUE 2
27 JUN 2025

دوشنبه هشتم بهمن ۱۴۰۳

کلان روندهای کسب‌وکار در اصفهان با نگاه
به کلان روندهای جهانی

MEGA-BUSINESS TRENDS IN ISFAHAN
WITH A VIEW TO GLOBAL MEGA TRENDS

ECONOMY AND
BUSINESS

اقتصاد و
کسب‌وکار

فناوری و نوآوری

TECHNOLOGY AND
INNOVATION

POLITICS AND
GOVERNMENT

سیاست و حکومت

محیط زیست و
منابع

ENVIRONMENT
AND RESOURCES

HEALTH AND
CARE

بهداشت و مراقبت

مردم و جامعه

PEOPLE AND
SOCIETY

کلان‌روندها به عنوان تحولات عمیق و بلندمدتی که تأثیرات گسترده‌ای بر سطح جهانی دارند، شامل موضوعاتی نظیر **تغییرات اقلیمی، کاهش تنوع زیستی یا پیرشدن جمعیت** می‌شوند. این روندها نه تنها چالش‌های بزرگ سیاسی، اجتماعی و اقتصادی به وجود می‌آورند، بلکه بالقوه فرصت‌های عظیمی نیز پیش روی جوامع قرار می‌دهند. یکی از بارزترین نمونه‌ها، پیشرفت شتابان فناوری است. برای مواجهه مؤثر با این چالش‌ها و بهره‌مندی از پتانسیل فرصت‌های مرتبط، ضروری است کلان‌روندها در مراحل اولیه شناسایی شوند. چنین شناختی این امکان را فراهم می‌کند تا سیاست‌گذاران، کسب‌وکارها و دیگر ذی‌نفعان بتوانند استراتژی‌هایی پایدار برای آینده تدوین کنند.

- جمعیت
  - مهاجرت
  - آموزش و کار
  - ارزش‌ها
  - ریسک‌های جهانی
  - ژئوپلیتیک
  - آینده دموکراسی
  - تغییرات اقلیمی و آلودگی
  - تنوع زیستی
  - منابع طبیعی و مواد خام
  - تجارت جهانی و زنجیره تأمین ارزش
  - تحول در ساختار قدرت‌های اقتصادی
  - انرژی
  - دگرگونی اقتصادی
  - چالش بدهی
  - ارزش‌آفرینی از طریق نوآوری
  - فناوری‌های نوظهور
  - همزیستی انسان‌ها و ماشین‌ها
  - چالش‌های جهانی سلامت
  - سیستم‌های درمانی آینده
  - خدمات مراقبتی
- ۱- مردم و جامعه
  - ۲- سیاست و حکومت
  - ۳- محیط زیست و منابع
  - ۴- اقتصاد و کسب‌وکار
  - ۵- فناوری و نوآوری
  - ۶- بهداشت و مراقبت
- مؤسسه رولاند برگر نزدیک به دو دهه است که بر کلان‌روندها تمرکز داشته و به طور منظم چشم‌اندازهای جامع و به‌روز در این حوزه ارائه می‌دهد. مطالعه اخیر این مؤسسه با عنوان "خلاصه روند رولاند برگر 2050"، به تحلیل جهانی روندهایی پایدار و بلندمدت پرداخته است که نقشی محوری در آینده جهان ایفا خواهند کرد. این گزارش جدید شش حوزه کلیدی را برجسته کرده است: مردم و جامعه، سیاست و حکومت، محیط زیست و منابع، اقتصاد و کسب‌وکار، فناوری و نوآوری، و بهداشت و مراقبت. هرکدام از این حوزه‌ها شامل گرایش‌های اصلی و فرعی هستند که چشم‌انداز تحولات مرتبط را شفاف‌تر می‌کنند:

این کلان‌روندها به عنوان نقشه راهی برای مواجهه با دنیای در حال تغییر مطرح می‌شوند. درک دقیق از هر روند و زیرمجموعه آن، ابزارهای لازم برای توسعه رویکردهای خلاقانه و تصمیم‌گیری‌های آینده‌نگر را در اختیار سازمان‌ها و جوامع قرار می‌دهد.

مرکز پژوهش‌های مجلس طی گزارشی پژوهشی به تحلیل کلان روندهای جهانی و روندهای آینده ایران برای برنامه هفتم توسعه پرداخته است

برنامه هفتم توسعه، اولین برنامه توسعه جمهوری اسلامی ایران در گام دوم انقلاب و در قرن پانزدهم هجری شمسی است. با توجه به تغییرات و تحولات شتابان جهانی و ایران در آینده، برنامه هفتم توسعه باید آینده‌نگرانه و مبتنی بر فرصت‌های جهانی و ظرفیت‌های ملی باشد. بر این اساس در این گزارش کلان روندهای جهانی و روندهای آینده ایران، مورد توجه قرار گرفته است. جمعیت شناختی، فرهنگی، اجتماعی، علم و فناوری، اقتصادی، انرژی، امنیتی و سیاسی، تغییرات اقلیمی و روندهای منطقه‌ای بین‌المللی از جمله روندهای آینده ایران است که بر مبنای نظرات خبرگان و اسناد آینده‌نگرانه ارائه شده است.

جمعیت‌شناختی: کشور ایران در حوزه جمعیت‌شناختی با روندهای مهمی شامل افزایش امید به زندگی، کاهش میزان باروری و مرگ‌ومیر، افزایش مهاجرت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، تغییرات ساختار سنی جمعیت و پنجره جمعیتی و میانسالی و ورود غالب افراد به دوره سنی ۴۰ تا ۵۰ سال، گسترش شهرنشینی، افزایش شهرهای کوچک و متوسط در ایران و افزایش حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی روبرو است و این روندها آینده ایران را با تغییرات جمعیتی جدی مواجه خواهد کرد.

فرهنگی: در این حوزه روندهای تأثیرگذاری شامل رشد محلی‌گرایی، معنویت‌گرایی، رشد گرایش به رویکردهای جایگزین (مانند پزشکی جایگزین، آموزش جایگزین)، افزایش اوقات فراغت، بازی وارسازی، رشد گسترده صنعت فرهنگ و سرگرمی، شکل‌گرفتن نهادهای شبه خانواده و تجرد قطعی، رشد فردگرایی، شکاف دیجیتال و گسست نسلی، ظهور هویت‌های نوظهور، مناسک‌گرایی، معناجویی، سیمای آینده فرهنگی ایران را تغییر خواهد داد.

اجتماعی: در بخش اجتماعی با روندهایی مانند رشد بی‌اعتمادی به ساختارهای اجتماعی، گسترش نوآوری‌های اجتماعی، افزایش نقش گروه‌ها یا اجتماعی و مردمی در تحرکات اجتماعی، اقتصاد پایه شدن همه فعالیت‌ها و در عین حال افزایش فعالیت‌های داوطلبانه، رشد آسیب‌های اجتماعی، کاهش سرمایه اجتماعی، رشد مهاجرت متخصصان و کاهش کیفیت و کمیت نیروی انسانی، الگوهای جایگزین تعلیم و تربیت، عدم تعادل منطقه‌ای، افزایش حضور زنان در عرصه‌های مدیریتی، کسب وکارها و فعالیت‌های علمی، تصویر آینده اجتماعی را متفاوت خواهد کرد.

علم و فناوری: رشد فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات به ویژه در حوزه بیگ دیتا، واقعیت افزوده، اینترنت اشیا، توسعه فناوری نانو و زیست فناوری، فناوری‌های شناختی، فناوری‌های همگرا، توسعه فناوری‌های نرم و فناوری‌های مرتبط با صنایع خلاق و فرهنگی، شکاف دیجیتال و گسترش دمکراسی الکترونیکی از جمله روندهای فناورانه راهبردی ایران هستند.

اقتصادی: ایران در حوزه اقتصادی با روندهایی از قبیل رشد نقدینگی، رشد نوسانی اقتصاد با متوسط پایین، تنگنای مالی و بودجه‌ای دولت، تداوم بحران اشتغال، کاهش قدرت خرید خانوارهای ایرانی، چرخش به اقتصاد منطقه‌ای، سیاست همسایگی و توسعه اقتصاد فراسرزمینی، اقتصاد پلتفرمی و گسترش اقتصاد اشتراکی مواجه خواهد شد.

انرژی: وابستگی فناوری، خام‌فروشی و آسیب‌پذیری بخش انرژی به تحریم، امنیت پایین انرژی، مدیریت ناصحیح مصرف، بهره‌وری پایین انرژی، و ناترازی عرضه و تقاضای انرژی به‌ویژه در بخش گاز مهم‌ترین روندهای انرژی ایران هستند.

امنیتی و سیاسی: ژئوپلیتیکی متغیر و ناپدار منطقه، افزایش تهدیدات امنیت ملی از طریق فضای مجازی و گسترش آشوب‌ها و ناپایداری‌های اجتماعی و سیاسی و تبدیل آن از گروهی به شبکه‌ای از روندهای کلیدی آینده ایران در حوزه امنیتی است.

تغییرات اقلیمی: فرسایش خاک و گسترش بیابان، آلودگی هوا به ریزگردها، جنگل‌زدایی، تشدید غلظت گازهای گلخانه‌ای، افزایش دفعات و شدت رویدادهای آب‌وهوایی شدید نظیر سیل، کمبود آب، مهاجرت‌های زیست محیطی از جمله مهم‌ترین روندهای زیست محیطی ایران هستند.

روندهای منطقه‌ای بین‌المللی: در بخش بین‌الملل شاهد روندهایی مانند عادی‌سازی روابط کشورهای عربی با رژیم صهیونیستی، تغییر ائتلاف‌های سنتی و ایجاد ائتلاف‌های نوین در منطقه، افزایش نقش مردم و افکار عمومی منطقه در سیاست‌گذاری کشورها، بلوک‌بندی بیشتر جهان و فاصله زیاد بلوک بندی‌ها، تغییر مناسبات سیاسی ایران و آسیای میانه، شکل‌گیری الگوهای ناپایدار همکاری، رقابت و نزاع و افزایش رقابت‌های قدرت‌های منطقه‌ای، ظهور الگوهای جدید درگیری با هدف فرسایش رقبا در منطقه، تلاش دشمنان برای تنهاسازی استراتژیک ایران است.

شناسایی عوامل کلیدی اثرگذار بر فضای کسب و کار استان اصفهان تا افق ۱۴۰۸

۶۵ عامل اصلی موثر بر توسعه فضای کسب و کار استان بر اساس خروجیهای مرکز آمار و مطالعات اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و پیشنهاد خبرگان مورد مطالعه قرار گرفت. عملکرد عوامل یاد شده، تأثیرات متقابل بین آنها و فضای حالت آنها در افق مطالعه (۱۴۰۸) در پنل خبرگان مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت و تبیین گردید. سپس با استفاده از روش میک میک عوامل کلیدی موثر بر فضای کسب و کار استان تا افق سال ۱۴۰۸ شناسایی گردید. لیست عوامل کلیدی در جدول زیر مشاهده میشود.

عوامل کلیدی فضای کسب و کار استان اصفهان تا افق ۱۴۰۸

۱- حکمرانی خوب

۲- ثبات قوانین و راهبردهای کلان کشور

۳- تعاملات بین المللی سیاسی و غیر سیاسی

۴- تورم انتظاری

۵- تقدم سیاست بر اقتصاد

۶- نظام مالیاتی

۷- نظام بانکی

۸- بسط و توسعه فضای مجازی

با مراجعه به کتابخانه دیجیتال ایزیمو می توانید اینفوگراف مربوط به کلان روندهای کسب و کار در اصفهان با نگاه به کلان روندهای جهانی را مطالعه و باز نشر نمایید

روندها و کلان روندهای مهم ۵۰ سال آینده از نگاه اینفوگراف "واتسون"

کلان روندها در حوزه های مختلف علم و فناوری نیز متفاوتند. برای مثال، در حوزه سیاست، جابجایی قدرت در سطح جهان؛ جابجایی در ساختارهای سیاسی؛ ظهور جهان چند مرکزی؛ چندپارگی و افول دولت-ملت ها؛ افزایش نقش بازیگران غیر دولتی و افراد پر قدرت در داخل و امور بین الملل از جمله کلان روندهای حوزه سیاسی محسوب می شوند. در حوزه انسان نیز، شهرنشینی سریع؛ کلان شهرها، کلان منطقه ها، کلان کریدورها و شهرهای هوشمند؛ تغییرات جمعیت شناختی و اجتماعی؛ توانمند سازی انسان؛ سفر اکتشافی به مغز؛ هویت های چند پاره و قطبی شدن های ایدئولوژیک، کلان روند محسوب می شوند. اینفوگراف یا "ره نگاشت" ریچارد واتسون در مورد پیش بینی آینده در ۱۶ بستر متفاوت و تا سال ۲۰۵۰ میلادی است. این ۱۶ بستر در موارد زیر خلاصه می شوند:

در حال حاضر شرکت های موفق و مطرح جهان برنامه کاری خود را بر اساس این کلان روندها و تحلیل تنظیم کرده اند.

۱. جامعه و فرهنگ، ۲. جغرافیای سیاسی، ۳. انرژی و مواد خام، ۴. علم و تکنولوژی، ۵. سلامت و بهداشت، ۶. تفریحات و فراغت، ۷. اقتصاد، ۸. سرویس های مالی، ۹. محیط زیست و آب و هوا، ۱۰. غذا و نوشیدنی، ۱۱. حمل و نقل، ۱۲. سفر و گردشگری، ۱۳. خانه و خانواده، ۱۴. فناوری اطلاعات و ارتباطات، ۱۵. اخبار و رسانه و ۱۶. کسب و کار و تجارت.

فایل پی دی اف پیوست با کیفیت است و می توانید با بزرگنمایی به دقت بیشتری آن را مطالعه نمایید. امیدواریم از خواندن آن لذت ببرید. در ضمن با مراجعه به **کتابخانه دیجیتال ایزیمو** می توانید به کتابها و مقالات مختلف در این زمینه دسترسی پیدا کنید.

What could possibly go wrong?

Severe food shortages	Extreme climate change	Radiation from mobile devices	Destabilisation of China	Weaponisation of near space
Super volcano eruption	Major typhoon accident	Doubling of the Chinese birth rate	Collapse of EU	Collapse of North Korea
Severe space weather	Loss of antibiotic efficacy	Oil price shock	Russian expansionism	US-China war
Rogue asteroid	Global pandemic virus	Extended drought	Water trading & speculation	India-Pakistan war
Gamma ray burst	Failure to treat obesity	Mass unemployment caused by AI	Collapse of EU pensions funding	Blockage of the Strait of Hormuz
Giant methane burp	Mental health epidemic	Biological terrorism	Major sovereign debt default	Self-replicating killer robots

ISIM

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان
(دوشنبه‌های سرمایه‌گذاری)

ISIM

ISSUE 3
3 FEB 2025

دوشنبه پانزدهم بهمن ۱۴۰۳

صنایع خلاق
طلای جدید

A REVIEW OF THE STATUS
AND STRATEGIES FOR
DEVELOPING CREATIVE
INDUSTRIES AND
INVESTMENT IN ISFAHAN
WITH A VIEW TO THE
CREATIVE ECONOMY

مروری بر وضعیت و راهبردهای
توسعه صنایع خلاق و سرمایه
گذاری در اصفهان با نگاه به
اقتصاد خلاق

مرور تجارب کشورهای پیشگام در عرصه صنایع فرهنگی و خلاق

مقدمه

صنایع فرهنگی و خلاق به سرعت در حال تبدیل شدن به یک مولد درآمدی مهم در اقتصاد جهانی هستند و از این رو جایگاه ویژه‌ای در کشورهای توسعه یافته و همچنین در حال توسعه پیدا کرده‌اند. طبق آخرین گزارش‌ها، این صنایع اکنون با ارزش جهانی تخمینی ۴.۳ تریلیون دلار، ۶.۱ درصد از اقتصاد جهانی را تشکیل می‌دهند. آخرین آمار و اطلاعات موجود نشان می‌دهد که صادرات جهانی کالاهای خلاقانه از ۴۱۹ میلیون دلار در سال ۲۰۱۰ به ۵۲۴ میلیون دلار و صادرات جهانی خدمات خلاقانه از ۴۸۷ میلیارد دلار به حدود ۱/۱ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۰ افزایش یافته که این میزان معادل ۳ درصد از کل صادرات کالا و ۲۱ درصد از کل صادرات خدمات در دنیا می‌باشد. در همین سال، آمریکا با ۲۳۸ میلیارد دلار، چین با ۲۲۸ میلیارد دلار، ایرلند با ۱۷۴ میلیارد دلار، آلمان با ۱۰۱ میلیارد دلار و بریتانیا با ۵۷ میلیارد دلار، رتبه‌های نخست صادرات کالا و خدمات را در حوزه صنایع فرهنگی و خلاق کسب کردند و از این رهگذر، علاوه بر کسب درآمدهای مادی قابل توجه، توانستند در مسیر ترویج و اعتلای فرهنگی خود در نظام بین‌الملل گام‌های رو به جلویی را بردارند. نگاه به تاریخچه‌ی صنایع فرهنگی و خلاق نشان می‌دهد که این صنایع ابتدا در کشورهای توسعه‌یافته مانند انگلستان، ایالات متحده آمریکا و آلمان به وجود آمدند که از ویژگی‌های مشترکی مانند پایه‌های مثبت محیطی، ریشه‌های عمیق فرهنگی، قدرت اقتصادی قوی و علم و فناوری پیشرفته برخوردار هستند اما در عین حال دارای صنایع فرهنگی با ویژگی‌های متفاوت می‌باشند. در این یادداشت تلاش شده است کشورهای مذکور (بریتانیا، آمریکا و آلمان) به عنوان پیشگامان این صنایع با رویکرد تطبیقی مورد بررسی قرار گیرد.

۴,۳ تریلیون دلار ۶,۱ درصد از اقتصاد جهانی

- آمریکا با ۲۳۸ میلیارد دلار
  - چین با ۲۲۸ میلیارد دلار
  - ایرلند با ۱۷۴ میلیارد دلار
  - آلمان با ۱۰۱ میلیارد دلار
  - بریتانیا با ۵۷ میلیارد دلار
- رتبه‌های نخست صادرات کالا و خدمات را در حوزه صنایع فرهنگی و خلاق

خیز جهانی برای صنایع فرهنگی و خلاق

کسب منافع مالی، ترویج و اشاعه‌ی فرهنگ و جهت دهی به افکار عمومی در دنیا از این طریق، آنقدر برای کشورهای مختلف و به ویژه کشورهای پیشرو در صنایع فرهنگی و خلاق اغوا کننده است که از تمام ظرفیتهای دولتی و غیردولتی خود در این راه استفاده می‌نمایند. مرور تجارب کشورهای مذکور در این زمینه حکایت از آن دارد که حمایت‌های دولتی، تصویب قوانین حمایتی و تسهیل کننده، ایجاد نهادها و تشکلهای ضروری و بهره گیری مطلوب از ظرفیتهای فرهنگی و همچنین استفاده از فناوریهای نوین، مهمترین اقدامات کشورها در مسیر گسترش و توسعه صنایع فرهنگی و خلاق میباشد.

تجربه انگلستان در عرصه صنایع فرهنگی

مفهوم صنایع فرهنگی و خلاق ابتدا در انگلستان پدیدار شد. توسعه‌ی صنایع قدیمی این کشور که ارزش افزوده پابینی در پی داشتند، موجب افزایش مصرف انرژی و گسترش آلودگی‌های محیطی شده بود. این وضعیت، دولت و شهروندان بریتانیا را بر آن داشت که یک نقطه رشد اقتصادی جدید برای بهبود وضعیت اقتصادی خود ایجاد نمایند. در این راستا، صنایع فرهنگی و خلاق در انگلستان به وجود آمدند که در سال ۲۰۰۰، به صنعت شماره ۲ این کشور (بعد از خدمات مالی) تبدیل شدند. این صنایع در سال ۲۰۱۹، ۱۱۶ میلیارد پوند به اقتصاد بریتانیا کمک کردند که ۶ درصد از ارزش افزوده ناخالص بریتانیا را تشکیل می‌دهد. همچنین در سال مذکور، ۳۷.۹ میلیارد پوند خدمات فرهنگی و خلاق از این کشور صادر شد که تقریباً ۱۲ درصد از کل صادرات خدمات بریتانیا را تشکیل می‌دهد (بیش از مجموع صنایع خودروسازی، هوافضا، علوم زیستی و نفت و گاز). بریتانیا برای رسیدن به این نقطه، اقدامات مختلفی را انجام داده است که در زیر به مهمترین آنها اشاره می‌شود:

دولت بریتانیا به منظور رشد و توسعه ی صنایع فرهنگی و خلاق، حمایت‌های خود را به اشکال مختلف به این صنایع ارائه می‌نماید:

• رصد و پایش مداوم وضعیت صنایع فرهنگی و خلاق

به‌منظور توسعه بیشتر و بهتر صنایع فرهنگی و خلاق، دولت بریتانیا به صورت مداوم و در زمان‌های مختلف، دستورالعمل این صنایع را با هدف تحلیل وضعیت فعلی و تبیین استراتژی‌های توسعه‌ی آن منتشر می‌کند. در این دستورالعمل‌ها علاوه بر پایش و بررسی وضعیت فعلی این صنایع و شناسایی نقاط ضعف و چالش‌ها، برنامه‌ریزی‌های دقیقی به منظور رفع چالش‌های مذکور و توسعه صنایع فرهنگی و خلاق در سال‌های آتی صورت می‌گیرد.

• تأسیس تشکلات ضروری

در این چارچوب، دولت این کشور با تصویب قانون وزارت میراث ملی بریتانیا را به وزارت دیجیتال، فرهنگ، رسانه و ورزش تغییر داد که این امر از یک سو نشان دهنده‌ی توجه ویژه این کشور به حوزه فرهنگ و از سوی دیگر نشان دهنده‌ی تبدیل صنایع فرهنگی و خلاق به یک موضوع مهم در حوزه اقتصاد بریتانیا است. علاوه بر این، "کمیته صنایع خلاق ملی" با مسئولیت سازماندهی و هماهنگی توسعه صنایع خلاق توسط دولت بریتانیا ایجاد شد. این کمیته وظیفه‌ی تدوین طرح توسعه صنایع فرهنگی و خلاق، برنامه‌ریزی سیاست‌های صنعتی صنایع فرهنگی و خلاق و توزیع و تخصیص بودجه به این صنایع را بر عهده دارد.

در چارچوب این نوع از حمایتها، دولت‌های محلی هم می‌توانند سازمان‌های موردنیاز را برای هدایت توسعه صنایع فرهنگی و خلاق ایجاد کنند. همچنین آنها می‌توانند خدمات ارائه شده از سوی صنایع فرهنگی و خلاق محلی خریداری و از این طریق به ارتقای محصولات خلاقاته در بازار کمک کنند که این امر یک فعالیت تجاری برد-برد برای بازار، ایالت، شرکت و افراد به شمار می‌رود.

به منظور بهبود مبادلات بین‌المللی در حوزه صنایع فرهنگی و خلاق، انگلستان از سال ۲۰۰۳ میزبانی "جشنواره طراحی لندن" و "مجمع جهانی صنایع خلاق" را آغاز کرده است که این مهم باعث تبدیل انگلستان به کشوری پیشرو در این حوزه شده است.

برنامه‌ریزی در حوزه صنایع مختلف بریتانیا (اعم از فرهنگی و غیره) به گونه ای انجام شده است که تمام آنها می‌توانند با یکدیگر همکاری و یک زنجیره کامل صنعت را تشکیل دهند. با این روش، صنایع فرهنگی و خلاق بریتانیا نه تنها سهم مهمی در تولید ناخالص داخلی و ایجاد اشتغال در این کشور دارند، بلکه نیروی محرکه‌ی مهمی را برای سایر صنایع ایجاد و از این رو بر تمام جنبه‌های زندگی تأثیر می‌گذارند.

گذشته فرهنگی- تاریخی بریتانیا تا حد زیادی به غنی شدن صنایع فرهنگی و خلاق این کشور و تولیدات آن کمک می‌کند. در این چارچوب، مکان‌های تاریخی مهم این کشور مانند همپتون کورت و کنوود هاوس میزبان کنسرت‌ها و رویدادهای زنده‌ای هستند که با جذب مخاطبان زیادی از داخل و خارج کشور، ضمن معرفی و ترویج فرهنگ بریتانیا، از لحاظ اقتصادی درآمدهای زیادی را برای این کشور جذب می‌کند.

به عنوان مثال در سال ۲۰۱۹ بیش از ۳ میلیارد پوند سرمایه گذاری در حوزه فیلم و تلویزیون این کشور جذب شد. در همین سال، در صادرات تولیدات تلویزیونی بریتانیا یک رکوردشکنی صورت گرفت که با افزایش ۶ درصدی به ۱.۵ میلیارد پوند رسید. صنعت موسیقی بریتانیا یکی دیگر از صادرکننده‌های پیشرو در صنایع فرهنگی و خلاق این کشور است که درآمد حاصل از آن در سال ۲۰۱۹ به ۲.۹ میلیارد پوند رسید. علاوه بر این، حوزه "بازی" یک بخش صادراتی تثبیت شده برای صنایع فرهنگی و خلاق بریتانیا است که در سال ۲۰۲۰ با ۳۰ درصد افزایش نسبت به سال قبل، رکورد ۷ میلیارد پوند درآمد را به ثبت رساند.

اقدامات انگلستان برای توسعه خدمات فرهنگی

- (۱) حمایت‌های گسترده دولتی
- (۲) برگزاری برنامه‌های بین‌المللی
- (۳) همکاری سیستماتیک صنایع
- (۴) توجه به ظرفیت‌های فرهنگی و تاریخی کشور
- (۵) اهتمام به جذب سرمایه گذاری خارجی و صادرات تولیدات

در ایالات متحده صنایع فرهنگی و خلاق اکنون به بزرگترین، پویاترین و یکی از پرسودترین صنایع شده‌اند. طبق گزارش‌های مربوط به سال ۲۰۱۷ میلادی، تعداد ۶۷۳ هزار و ۶۵۶ کسب و کار و ۳۴۸ میلیون نفر معادل ۴۰۱ درصد از کل مشاغل ایالات متحده و ۲۰۴ درصد از کل افراد شاغل این کشور در این حوزه مشغول به فعالیت بودند.

ایالات متحده همیشه اهمیت زیادی برای حمایت از حقوق مالکیت معنوی قائل بوده است. این کشور بخش‌های مختلفی مانند نمایندگی تجاری ایالات متحده، اداره تجارت بین‌الملل و دفتر حق انتشار و همچنین تیم‌های کاری رسمی متعددی مانند «کمیته سیاست اطلاعاتی» و «کمیته مشورتی زیرساخت اطلاعات ملی» را برای تقویت نظارت و حمایت از کپی رایت ایجاد کرده است. همچنین دولت ایالات متحده «قانون کپی‌رایت»، «قانون ممنوعیت دزدی هنری یا ادبی الکترونیکی»، «قانون حق نسخه‌برداری دیجیتال»، «قانون حفاظت از تراشه‌های نیمه هادی» و مجموعه‌ای از قوانین حفاظتی دیگر را تصویب کرده است که از طریق آنها، جزئی‌ترین سیستم قانونی با گسترده‌ترین پوشش حمایتی را در اختیار فعالان حوزه صنایع فرهنگی و خلاق قرار می‌دهد.

اقدامات آمریکا برای توسعه صنایع فرهنگی

• بنیاد ملی هنر

این بنیاد در سال ۱۹۶۵ میلادی توسط کنگره آمریکا به عنوان یک آژانس مستقل از دولت فدرال تأسیس شد. بنیاد ملی هنر، با فراهم کردن فرصت‌های متنوع برای مشارکت در هنر، تاکنون بیش از ۵ میلیارد دلار برای تقویت ظرفیت خلاق جامعه آمریکا به فعالان صنایع فرهنگی و خلاق اهدا کرده است. بنیاد مذکور تا به امروز تقریباً ۲۳۰۰ کمک هزینه در تمام ۵۰ ایالت ایالات متحده، بیش از ۶۰ درصد کمک بلاعوض هنری به سازمان‌های کوچک و متوسط و ۳۵ درصد کمک به مخاطبان کم‌درآمد یا جمعیت کم‌درآمد اعطاء کرده است.

• سازمان آمریکاییها برای هنر

آمریکایی‌ها برای هنر، تنها سازمان ملی است که صنایع فرهنگی و خلاق را برای ساختن زندگی بهتر، جوامع بهتر و کشوری بهتر در این کشور ترویج میکند. مأموریت این سازمان، پیشرفت و رهبری سازمان‌ها و افرادی است که هنر را در آمریکا پرورش می‌دهند، ترویج، حفظ و از آن حمایت می‌کنند. سازمان آمریکایی‌ها برای هنر در طول سال ۲۰۲۲، گفتگوهای را در قالب اجلاس ملی هنرها، کنوانسیون سالانه، و کنفرانس پروژه بازاریابی هنرهای ملی با اعضای سازمانهای مردم نهاد و سایر گروه‌های ذینفع به منظور شناسایی نقش خاص و منحصر به فرد آمریکاییها در حوزه صنایع فرهنگی و خلاق انجام داده است و همچنین پلت فرمی تحت عنوان **Designing Our Destiny** را بر مبنای یک رویکرد متحول کننده و به منظور برنامه ریزی استراتژیک ایجاد کرده است.

رشد زنجیره صنعت معمولاً موجب تراکم صنعتی، ترکیب بهینه منابع و شکل‌گیری مزیت‌های جدید و متعدد می‌شود. در نتیجه، تواناییهای تحقیق، توسعه و تولید و همچنین قدرت کلی صنایع فرهنگی و خلاق بهبود می‌یابد. با انجام این مهم در آمریکا، شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران خلاق به سرمایه‌گذاری‌های بیشتر و تشکیل گروه‌های جدید تمایل پیدا کردند. به عنوان مثال بازار رسانه را در نظر بگیرید. ایالات متحده ۷۵ درصد از بازار جهانی تلویزیون را در اختیار دارد. شرکت AOL- Time Warner دارای ۱۳ میلیارد مشترک کابلی از Time Warner سابق و ۲۰ میلیون کاربر اینترنت از AOL سابق است. این شرکت یک غول رسانه‌ای است که محصولات خود را با ارتباطات شبکه جهانی و با استفاده از پلتفرم چند رسانه‌ای کامپیوتری ارائه می‌دهد.

- (۱) حمایت همه جانبه از حقوق مالکیت معنوی
- (۲) نهادسازی و حمایت دولتی
- (۳) شکل‌دهی و گسترش زنجیره صنعت

بر اساس آخرین گزارش‌های موجود، تعداد ۲۵۸ هزار و ۷۹۰ کسب و کار و بیش از یک میلیون و ۸۳۵ هزار ۲۷۸ نفر در صنایع فرهنگی و خلاق آلمان مشغول به کار هستند که از این تعداد، ۱ میلیون و ۲۳۵ هزار و ۷۶۷ نفر به عنوان نیروی کار اصلی و ۵۹۹ هزار و ۵۱۱ نفر به صورت خوداشتغالی در این حوزه فعالیت دارند. علاوه بر این تعداد، ۲۹۹ هزار و ۴۶۷ نفر نیز در مشاغل حاشی‌های این حوزه مشغول هستند. در زمان مذکور (۲۰۱۹)، گردش مالی صنایع فرهنگی و خلاق در این کشور بالغ بر ۱۷۴ میلیارد یورو و معادل ۳.۱ درصد تولید ناخالص داخلی آلمان بود. از این میزان، حوزه نرم افزار و بازی با ۵۰.۲ میلیارد یورو، مطبوعات با ۳۰ میلیارد یورو، تبلیغات با ۲۹.۶ میلیارد یورو و طراحی با ۲۰.۹ میلیارد یورو بیشترین سهم را برخوردار بودند. در آلمان برای رسیدن به این جایگاه، برنامه‌ها و اقدامات مختلفی هم توسط بخش دولتی و هم بخش غیردولتی انجام شده است که برخی از مهمترین آنها به شرح زیر می‌باشند:

• بهره‌گیری از فرصت‌های تاریخی

در آلمان، برخی مکان‌ها منعکس‌کننده فرهنگ سنتی این کشور هستند. دولت آلمان با اتخاذ سیاست‌ها و انجام برنامه ریزی‌های لازم، این مکان‌ها را به محلی برای ترکیب **عناصر مد مدرن با فرهنگ سنتی** این کشور و پایگاه‌هایی برای صنایع خلاق تبدیل کرده است. علاوه بر این، دولت آلمان در زمینه مرمت ابنیه تاریخی و ساختمان‌های قدیمی که از ظرفیت بسیاری بالایی برای توسعه صنایع فرهنگی و خلاق برخوردار هستند، برنامه‌ریزی بسیار دقیقی را انجام داده است.

• جذب سرمایه‌گذاری خارجی

در طول سال‌های اخیر، تقریباً تمامی صنایع فرهنگی و خلاق این کشور برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی اقدام نمودند که در نتیجه آن، گروه‌های تجاری بین‌المللی متعددی از جمله بسیاری از غول‌های صنایع فرهنگی و خلاق وارد آلمان شدند. به عنوان مثال در حوزه صنعت موسیقی، غول‌هایی مانند Sony Music و Universal Music Group یکی پس از دیگری وارد برلین شدند. همچنین EMI و BMG، دو شرکت ضبط، دفاتر خود را در برلین راه اندازی نمودند. از این رو، آلمان پایگاه فناوری خوبی را برای توسعه صنایع فرهنگی و خلاق، به ویژه رسانه‌ها، نشریات الکترونیکی، صنایع تولید فیلم و تلویزیون ایجاد کرده است.

• احترام به تنوع فرهنگی

نوآوری، هویت قومی، فرهنگ و فضای هنری پویا، عناصر محرک اجتناب ناپذیر توسعه صنایع فرهنگی و خلاق در آلمان به شمار می‌روند. در چارچوب احترام به تنوع فرهنگی، فضاهای زندگی مورد نیاز برای سبک‌های مختلف فرهنگی در برلین به عنوان بزرگترین شهر آلمان و همچنین یک کلانشهر فرهنگی در سطح جهان، فراهم می‌باشد. در نتیجه، اکنون حدود ۵۰۰ هزار خارجی از ۱۸۵ کشور جهان، معادل ۱۳ درصد از کل جمعیت، در برلین زندگی می‌کنند. به عنوان مثال، در حوزه موسیقی، ۱۰ گروه شناخته شده (از جمله ارکستر مشهور فیلارمونیک)، ۱۰۰ گروه اجرای موسیقی کلاسیک و نزدیک به ۱ هزار گروه راک پاپ در برلین وجود دارند و روزانه حدود ۱۵۰۰ فعالیت فرهنگی مختلف در این شهر اجرا می‌شود و از این رو، برلین یک **کلان شهر فرهنگی بین‌المللی** درجه یک به شمار می‌رود.

• منابع انسانی

در آلمان، بسیاری از شهرها دارای موسسات هنری درجه یک برای تربیت استعداد‌های هنری سطح بالا هستند. آنها دارای مجموعه‌ای از امکانات فنی و معلمان درجه یک هستند که تعداد زیادی از استعدادها را با استفاده از آخرین تکنولوژی برای صنایع فرهنگی و خلاق پرورش می‌دهند. از سوی دیگر، فضای هنری آزاد و توجه زیاد مردم به هنر، هنرمندان را از سراسر جهان به آلمان جذب می‌کند. انواع استعداد‌های خلاق، مانند عکاسان، طراحان مد، و معماران می‌توانند در شهرهای مختلف این کشور، زیرساخت‌های عالی و فضای زندگی مناسب را به راحتی در اختیار داشته باشند. تعداد زیادی از هنرمندان، منبع بی‌پایانی را برای توسعه صنایع فرهنگی و خلاق آلمان فراهم می‌کنند و در مقابل، توسعه این صنایع درآمد قابل توجهی برای هنرمندان مذکور به همراه می‌آورد.

اقدامات آلمان در جهت توسعه صنایع فرهنگی

- ۱) بهره‌گیری از فرصت‌های تاریخی
- ۲) جذب سرمایه‌گذاری خارجی
- ۳) احترام به تنوع فرهنگی
- ۴) منابع انسانی

اصفهان پایتخت صنایع خلاق و فرهنگی

برای ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه صنایع خلاق در استان اصفهان و بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود، می‌توان پیشنهاداتی عملیاتی از سوی کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی اتاق بازرگانی اصفهان ارائه داد که همزمان با روندهای جهانی در حوزه دیجیتال شدن و توسعه پایدار همسو باشد. این پیشنهادات می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، به‌ویژه در صنایع خلاق، کمک کند:

• ایجاد پارک‌های علم و فناوری خلاق (خصوصی) :

راه‌اندازی مراکز نوآوری و اکوسیستم‌های کارآفرینی برای صنایع خلاق در اصفهان، مشابه مراکز نوآوری در کشورهای پیشرفته، می‌تواند سرمایه‌گذاران را جذب کند. این مراکز باید به تسهیل دسترسی به منابع مالی، مشاوره‌ای و شبکه‌سازی کمک کنند.

• ایجاد هاب‌های تخصصی صنایع خلاق: راه‌اندازی

هاب‌های اختصاصی برای بخش‌های مختلف صنایع خلاق مانند مد و لباس، هنرهای تجسمی، طراحی دیجیتال، و موسیقی می‌تواند به‌طور ویژه‌ای بر جذب سرمایه‌گذاران تمرکز کند.

• تشویق سرمایه‌گذاری در فناوری‌های دیجیتال:

سرمایه‌گذاران می‌توانند در زمینه‌های ترکیب صنایع خلاق با فناوری‌های نوین مانند واقعیت مجازی (VR)، واقعیت افزوده (AR)، هوش مصنوعی، و بلاک‌چین سرمایه‌گذاری کنند. این بخش‌ها پتانسیل بالایی برای ایجاد تحول در صنایع خلاق دارند.

• تشویق به دیجیتالی کردن صنایع خلاق محلی:

با حمایت از انتقال صنایع خلاق به بسترهای دیجیتال، می‌توان به ایجاد بازارهای جدید برای این محصولات در سطح جهانی دست یافت.

• تسهیل دسترسی به منابع مالی:

ایجاد صندوق‌های تخصصی برای سرمایه‌گذاری در صنایع خلاق و طراحی مدل‌های تأمین مالی نوآورانه (مانند تأمین مالی جمعی یا سرمایه‌گذاری مخاطره‌آمیز) می‌تواند به جذب سرمایه‌های خصوصی کمک کند.

• ارائه مشوق‌های مالیاتی و دولتی:

دولت و نهادهای مالی می‌توانند مشوق‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذارانی که در صنایع خلاق سرمایه‌گذاری می‌کنند، ایجاد کنند. همچنین ایجاد تسهیلات برای به‌دست آوردن منابع مالی از طریق بانک‌ها و مؤسسات مالی می‌تواند انگیزه‌های بیشتری برای سرمایه‌گذاران فراهم آورد.

ایجاد محیط‌های حمایتی و تسهیلگر برای صنایع خلاق

حمایت از سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین مرتبط با صنایع خلاق

تسهیل فرآیندهای مالی و بانکی برای سرمایه‌گذاران

برای ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه صنایع خلاق در استان اصفهان و بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود، می‌توان پیشنهاداتی عملیاتی از سوی کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی اتاق بازرگانی اصفهان ارائه داد که همزمان با روندهای جهانی در حوزه دیجیتال شدن و توسعه پایدار همسو باشد. این پیشنهادات می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، به‌ویژه در صنایع خلاق، کمک کند:

• ایجاد فرصت‌های شغلی و کارآفرینی برای بانوان و نسل Z:

با توجه به علاقه‌مندی بانوان و نسل Z به کارهای خلاقانه و نوآورانه، سرمایه‌گذاران باید به دنبال ایجاد مشاغل و فرصت‌های کارآفرینی در این حوزه باشند. فراهم آوردن شرایط کار مناسب برای این نسل می‌تواند به تقویت نیروی کار خلاق کمک کند.

تشویق به حضور و مشارکت فعال بانوان و نسل Z در صنایع خلاق

• برگزاری مسابقات و برنامه‌های آموزشی برای نسل جدید:

حمایت از برنامه‌های آموزشی و کارآموزی برای بانوان و نسل Z در حوزه‌های مختلف صنایع خلاق به جذب استعدادها و تربیت نیروی انسانی توانمند کمک خواهد کرد.

• حمایت از صادرات محصولات خلاق:

با توجه به پتانسیل‌های صادراتی استان اصفهان، سرمایه‌گذاران می‌توانند در زمینه صادرات محصولات خلاق مانند صنایع دستی، هنرهای تجسمی، و محصولات دیجیتال سرمایه‌گذاری کنند. توسعه برندهای محلی و ایجاد فضاهای نمایشی آنلاین برای معرفی این محصولات به بازار جهانی می‌تواند کمک بزرگی در این مسیر باشد.

توسعه بازارهای بین‌المللی برای محصولات خلاق

• برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی صنایع خلاق در اصفهان:

برگزاری رویدادهای بین‌المللی و نمایشگاه‌ها در اصفهان می‌تواند فرصتی برای معرفی صنایع خلاق استان به بازارهای جهانی و جذب سرمایه‌گذاران خارجی ایجاد کند.

• ارتباط صنایع خلاق با سایر بخش‌های اقتصادی:

تشویق سرمایه‌گذاران به ایجاد هم‌افزایی میان صنایع خلاق و سایر بخش‌ها مانند گردشگری، کشاورزی، و فناوری می‌تواند به رشد پایدار این صنایع کمک کند. این پیوندها می‌توانند به توسعه محصولات مشترک و خدمات نوآورانه منجر شوند.

ایجاد شبکه‌های همکاری میان صنایع خلاق و سایر بخش‌ها

• حمایت از صنایع خلاق مبتنی بر میراث فرهنگی:

با توجه به تاریخ و فرهنگ غنی اصفهان، سرمایه‌گذاران می‌توانند در پروژه‌های مبتنی بر تجاری‌سازی میراث فرهنگی و صنایع دستی سرمایه‌گذاری کنند. این پروژه‌ها می‌توانند شامل تولید و صادرات محصولات دستی و هنری، ترویج گردشگری فرهنگی، و استفاده از فناوری‌های نوین برای حفظ و معرفی میراث فرهنگی باشند.

استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی و تاریخی اصفهان

ISIM

"EVERY MONDAY, A STEP TOWARDS
INVESTMENT KNOWLEDGE"

کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی اصفهان
(دوشنبه‌های سرمایه‌گذاری)

ISIM

ISSUE 4
10 FEB 2025

دوشنبه بیست و دوم بهمن ۱۴۰۳

همکاری اقتصادی میان استان اصفهان و استان خراسان رضوی از طریق کمیسیون‌های سرمایه‌گذاری اتاق‌های بازرگانی هر دو طرف، می‌تواند به عنوان یک گام مؤثر و نویدبخش در راستای هم‌آفرینی و توسعه پایدار قلمداد شود. این همکاری به‌ویژه در شرایط کنونی که اقتصادهای محلی نیازمند تقویت و تحرک بیشتری هستند، اهمیت ویژه‌ای دارد. با ایجاد بسترهای مناسب برای تبادل تجربیات زیسته و منابع، می‌توان به افزایش سرمایه‌گذاری‌های مشترک و رونق کسب‌وکارها در دو شهر اصفهان و مشهد بعنوان مراکز این دو استان فرهنگی و برکت محور کمک کرد. کمیسیون‌های سرمایه‌گذاری به عنوان پل ارتباطی میان فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران، می‌توانند فرصت‌های جدیدی را برای شناسایی و بهره‌برداری از پتانسیل‌های موجود در هر یک از این شهرها فراهم آورند. همچنین، این همکاری می‌تواند به توسعه زیرساخت‌ها، افزایش اشتغال و بهبود شرایط معیشتی مردم در هر دو شهر و در نتیجه استان، منجر شود. با توجه به ظرفیت‌های برجسته تاریخی و گردشگری اصفهان و مشهد، همکاری‌های اقتصادی می‌تواند به جذب گردشگران و سرمایه‌گذاران بیشتری کمک کند و در نهایت منجر به ایجاد یک الگوی پایدار از همکاری‌های اقتصادی بین استان‌ها گردد. به‌طور کلی، این نوع همکاری‌ها نه تنها به نفع اقتصاد محلی خواهد بود، بلکه می‌تواند تأثیرات مثبتی بر توسعه ملی و منطقه‌ای نیز داشته باشد، و زمینه‌ساز رشد و شکوفایی اقتصادی در سطح کلان گردد.

شروع داستان هم آفرینی از استان اصفهان

شروع داستان هم آفرینی از استان اصفهان به عنوان یک الگو برای سرمایه پذیری و سرمایه گذاری در استان‌های اقتصادی کشور می‌تواند نقش مهمی در توسعه پایدار و رشد اقتصادی ایفا کند. استان اصفهان با داشتن زیرساخت‌های مناسب، نیروی کار متخصص و فرهنگ غنی کارآفرینی، بستری مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی فراهم آورده است. ایجاد هم آفرینی به معنای همکاری و مشارکت جمعی در پروژه‌های اقتصادی است که می‌تواند منجر به نوآوری و خلق فرصت‌های جدید شغلی شود. این رویکرد، به خصوص در استان‌هایی که از پتانسیل‌های اقتصادی بالقوه برخوردارند، می‌تواند با ایجاد شبکه‌های همکاری و تبادل دانش، به بهبود کیفیت زندگی و افزایش سطح درآمد مردم کمک کند. همچنین، توجه به نیازهای محلی و استفاده از منابع بومی از جمله عواملی است که می‌تواند موفقیت این نوع سرمایه‌گذاری‌ها را تضمین کند. در نهایت، هم آفرینی می‌تواند به عنوان یک استراتژی کلیدی در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی کشور مورد توجه قرار گیرد و زمینه‌ساز توسعه متوازن در تمامی استان‌ها شود.

اصفهان به عنوان یکی از استان‌های صنعتی و اقتصادی برتر ایران، قابلیت مقایسه با استان‌های هم‌تراز خود مانند خراسان رضوی، تهران، فارس و آذربایجان شرقی را دارد. هر یک از این استان‌ها دارای ویژگی‌های اقتصادی خاصی هستند، اما اصفهان به دلیل تنوع در بخش‌های اقتصادی و توسعه متوازن، جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. در اینجا به بررسی مقایسه‌ای این استان با دیگر استان‌های هم‌تراز می‌پردازیم.

تولید ناخالص داخلی (GDP) اصفهان حدود ۵۰۰ هزار میلیارد ریال در سال است که عمدتاً ناشی از فعالیت‌های صنایع سنگین نظیر فولاد، پتروشیمی و نساجی می‌باشد. در مقابل، خراسان رضوی به دلیل وجود حرم مطهر امام رضا (ع) بیشتر بر بخش خدمات و گردشگری متمرکز شده و GDP آن حدود ۴۵۰ هزار میلیارد ریال است. تهران، با تولید ناخالص داخلی بیش از ۱۲۰۰ هزار میلیارد ریال، بالاترین رتبه را در کشور دارد، اما عمدتاً بر خدمات مالی و اداری تمرکز دارد. فارس نیز با GDP حدود ۴۰۰ هزار میلیارد ریال، بیشتر به کشاورزی و صنایع مرتبط با نفت و گاز وابسته است.

در زمینه صنایع و تولیدات صنعتی، اصفهان با داشتن فولاد مبارکه که ۵۰ درصد تولید فولاد کشور را بر عهده دارد و همچنین بیش از ۶۰ شهرک صنعتی فعال که بر صنایع سنگین و سبک متمرکز هستند، نقش مهمی ایفا می‌کند. در خراسان رضوی، صنایع بیشتر بر فرآوری محصولات کشاورزی و صنایع غذایی تمرکز دارند و صنایع سنگین در این استان به اندازه اصفهان توسعه نیافته‌اند. تهران به تولیدات مصرفی و مونتاژ محصولات معروف است و شهرک‌های صنعتی آن در حاشیه شهرها قرار دارند. فارس با تأکید بر صنایع پتروشیمی در عسلویه و پالایشگاه‌ها، نقش اساسی در صنعت نفت و گاز کشور ایفا می‌کند.

گردشگری در ایران به تفکیک استان‌ها ویژگی‌های خاص خود را دارد. اصفهان به عنوان یک مقصد گردشگری مهم، سالانه بیش از ۶ میلیون گردشگر داخلی و حدود ۱ میلیون گردشگر خارجی را به خود جذب می‌کند. جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی مانند میدان نقش جهان و مسجد جامع که در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار دارند، از عوامل اصلی جذب گردشگران به این شهر محسوب می‌شوند. در خراسان رضوی، تمرکز بیشتر بر گردشگری مذهبی است و مشهد به عنوان مقصد زائران، سالانه میزبان بیش از ۲۰ میلیون نفر می‌باشد. تهران به عنوان پایتخت، بیشتر گردشگران کاری و اداری را جذب می‌کند و فرصت‌های گردشگری تفریحی در آن کمتر به چشم می‌خورد. فارس نیز با جاذبه‌های تاریخی مانند تخت جمشید و پاسارگاد، سالانه حدود ۱ میلیون گردشگر داخلی و خارجی را به خود جلب می‌کند.

در زمینه اشتغال و نیروی کار، اصفهان با تنوع در بخش‌های صنعتی، خدمات و کشاورزی، نرخ بیکاری حدود ۸ درصدی را تجربه می‌کند. در خراسان رضوی این نرخ حدود ۹ درصد است و بیشتر فرصت‌های شغلی در بخش خدمات و کشاورزی قرار دارد. تهران نیز با نرخ بیکاری ۷ درصد، بیشتر در حوزه خدمات و تجارت فعال است. در فارس، نرخ بیکاری به حدود ۱۰ درصد می‌رسد و عمدتاً اشتغال در صنایع نفت و گاز و کشاورزی متمرکز است.

از نظر نوآوری و فناوری، اصفهان با بیش از ۲۰۰ استارت‌آپ فعال در حوزه‌های فناوری اطلاعات و کشاورزی هوشمند، به عنوان یک مرکز نوآوری شناخته می‌شود. پارک علم و فناوری شیخ‌بهایی نیز در این راستا فعالیت می‌کند. خراسان رضوی در حوزه‌های کشاورزی و صنایع غذایی نوآوری‌های قابل توجهی را نشان می‌دهد. تهران به عنوان مرکز اصلی استارت‌آپ‌ها، بیش از ۵۰ درصد از نوآوری کشور را به خود اختصاص می‌دهد. در فارس، فعالیت‌های نوآورانه بیشتر به صنایع نفت و گاز مرتبط است و به نوعی نشان‌دهنده پتانسیل‌های این استان در زمینه توسعه فناوری و نوآوری می‌باشد.

مزیت‌های نسبی استان خراسان رضوی کدامند؟

What are the comparative advantages of Khorasan Razavi Province?

1

• **بخش صنعت در خراسان رضوی شامل صنایع معدنی، تولید و ساختمان است و این استان رتبه اول در صنایع غذایی و آشامیدنی، رتبه دوم در صنایع حوزه ماشین‌آلات و وسایل نقلیه و رتبه سوم در تولید پوشاک را داشته و دومین استان فعال در زمینه قطعه‌سازی است.**

2

• **در بخش کشاورزی نیز در تولید زعفران، محصولات باغی به ترتیب شامل پسته، بادام، انگور آبی، سیب، بادام آبی، انار، انگور دیم، آلو، گردو، گیلان و زردآلو، توت درختی و زرشک و تولید محصولات زراعی نظیر گندم، جو، پنبه، خربزه، یونجه، ذرت علوفه‌ای، جعفرقند، هندوانه، گوجه فرنگی و نخود و زعفران و برنج و زیره سبز و سیاه و تولید گیاهان دارویی و صنعتی با توجه به تنوع گیاهان دارویی دارای مزیت نسبی است. همچنین استان در حوزه دامداری و دامپروری و پرورش دام سبک، در پرورش زنبور عسل و تولید عسل، در پرورش کرم ابریشم و در پرورش طیور مزیت نسبی دارد.**

3

• **وجود حرم مطهر حضرت امام رضا (ع) به عنوان آرامگاه هشتمین امام شیعیان در شهر مقدس مشهد، آرامگاه مشاهیری چون فردوسی، خیام و عطار، وجود موزه بزرگ خراسان به عنوان بزرگترین موزه کشور و برخورداری از ۱۰ درصد موزه‌های کشور همراه با بیش از ۲۳ منطقه نمونه گردشگری در سطح بین‌المللی، ملی، استانی و محلی نشانه‌ای دیگر از وجود جاذبه‌های فراوان گردشگری و قابلیت‌های سرمایه‌گذاری در این استان است.**

4

• **در بخش خدمات نیز دارای مزایای نسبی پرشماری است، محور عمده کسب‌وکارها در بخش خدمات، گردشگری بوده و عمده خدمات در زمینه سفر، اقامت، پذیرایی و تولید سوغات حول محور گردشگری بسط و توسعه یافته‌اند. همچنین خراسان رضوی به عنوان قطب دانشگاهی کشور با در اختیار داشتن ۷۷ دانشگاه و مرکز آموزش عالی مطرح است. طبق مطالعات انجام‌شده بیش از ۵۰ درصد از کل ظرفیت اقامتی کشور در شهر مشهد فعال است و سالانه حدود ۳۰ میلیون زائر ایرانی و قریب به ۵ میلیون زائر خارجی به این شهر سفر می‌کنند.**

5

• **قرار گرفتن خراسان رضوی در مسیر کریدور بین‌المللی جاده‌ای ترانزیت، جاده جهانی ابریشم و محور ترانزیت شرق جاپهار (خلیج فارس) به دوغانرون (مرز افغانستان) و موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد (در مرکز اتصال خاورمیانه، آسیا و اروپا و مسیر جاده ابریشم) و همجواری با دو کشور افغانستان و ترکمنستان (دروازه ورودی به کشورهای آسیای میانه) و بهره‌مندی از بازار گسترده در داخل و خارج (به خصوص در کشورهای همسایه) و سهم بالای گردشگری موجب شده تا مشاغل مرتبط مانند خدمات پذیرایی مجتمع‌های تفریحی، تولید سوغات، حمل‌ونقل گردشگران و ... نقش مهمی در اشتغال استان ایفا کند.**

6

• **خراسان رضوی رتبه نخست جابجایی مسافران ریلی و جاده‌ای کشور را دارا است و وجود مراکز تجاری، وجود بازارچه‌های مرزی متعدد باجگیران، دوغانرون و ... و وجود منطقه ویژه اقتصادی سرخس از مزایای نسبی استان به شمار می‌رود و بخش خدمات بزرگترین بخش اقتصادی استان از نظر ارزش افزوده و اشتغال است.**

7

• **وجود جاذبه‌های طبیعی، وجود مراکز آموزشی فنی‌وحرفه‌ای، مزیت نسبی در ویژگی خاص ژئوپلیتیکی با وجود مرز مشترک این استان با کشور ترکمنستان و افغانستان، اتصال راه آهن مشهد - بخنود - گرگان به عشق آباد و تاجیکستان، وجود ۵ گمرک فعال در استان برای انجام فعالیت‌های تجاری، شامل گمرک مشهد، گمرک باجگیران، گمرک لطف آباد، گمرک سرخس و گمرک دوغانرون و بهره‌مندی از دو فرودگاه در استان (فرودگاه بین‌المللی مشهد و فرودگاه سبزوار) از جمله مزایای نسبی خراسان رضوی در بخش خدمات محسوب می‌شود.**

منبع: www.isna.ir/news/1403081208700

مشکلات اقتصادی خراسان رضوی چیست؟

What are the economic problems of Khorasan Razavi Province?

نسبت تسهیلات به سپرده‌های خراسان رضوی ۷۱.۹۹ درصد است، در حالی که در بسیاری از استان‌ها این نسبت بیش از ۸۵ درصد است. در خراسان رضوی واحدهای اقتصادی متعددی همچون واحدهای فولادی، معدنی و ... وجود دارند که محل فعالیت آن‌ها در استان است، اما گردش مالی و حساب‌های بانکی آن‌ها در سایر استان‌ها است در واقع محل فعالیت آن‌ها در خراسان رضوی است اما از این محل هیچ عایدی نصیب استان نمی‌شود. یکی از علل مهم بالا بودن رقم تسهیلات و سپرده‌ها در استان تهران، استقرار دفاتر مرکزی بسیاری از شرکت‌ها و واحدهای تولیدی سایر استان‌ها در این استان بوده و عمده فعالیت‌های بانکی آن‌ها از طریق شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری استان تهران انجام می‌شود که تجمع حساب‌ها در مرکز موجب کاهش ظرفیت‌های بانکی در استان‌ها شده و امکان ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان و صنعت‌گران به شدت کاهش می‌یابد. کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی، بازگشت ارز صادراتی با نرخ دولتی یا نیمایی، فقدان استراتژی توسعه صنعتی، مشکلات بانکی در تهیه ضمانت‌نامه‌های بانکی و شرایط دشوار اخذ تضمین، بازگشت ارز حاصل از صادرات ریالی به کشورهای عراق و افغانستان و تورم‌های دورقمی مزمن و فزاینده از دیگر مشکلات فعالان اقتصادی به شمار می‌رود.

معرفی فرصت های سرمایه گذاری استان خراسان رضوی (اتاق بازرگانی)

Introducing investment opportunities in Khorasan Razavi Province

یکی از شاخص های مهم در سنجش وضعیت اقتصادی و سیاسی جامعه شاخص سرمایه گذاری (اعم از داخلی و خارجی) است، افزایش مناسب این شاخص از یک سو باعث افزایش رشد تولید، اشتغال و سپس صادرات و به طور طبیعی بهبود وضع طبقات پایین و محروم جامعه می شود و از طرفی رشد سرمایه گذاری نمادی از ثبات اقتصادی و چشم انداز مثبت جامعه بویژه از دیدگاه سرمایه گذاران نسبت به آینده است. از طرفی امروزه جذب و تشویق سرمایه گذاری خارجی به سبب آثار مثبتی نظیر تامین مالی پروژه های بخش دولتی و خصوصی، انتقال تکنولوژی های جدید، ایجاد اشتغال، دسترسی به بازار های صادراتی، افزایش کیفیت در حوزه مدیریت بنگاه ها، ایجاد ارتباطات موثر با دیگر کشورها و .. در دستور کار دولت های مختلف قرار گرفته است. تحقق این مهم مستلزم طی نمودن فرآیند حرفه ای است که هریک از گام های این فرآیند به مثابه قطعه های یک پازل بوده که می بایست به درستی در کنار یکدیگر قرارگیرد. آنچه مسلم است شناساندن توانمندیها و اطلاع رسانی مناسب از ظرفیت ها از مهم ترین گام های نخست در جذب سرمایه گذاری است.

برای آشنایی با فرصت های سرمایه گذاری استان، مرکز خدمات سرمایه گذاری استان خراسان رضوی کتابی تدوین کرده که می توانید از کتابخانه دیجیتال ایزیمو دانلود کنید:

طرح فرصت های سرمایه گذاری استان خراسان رضوی در فروردین 1399 جهت مطالعه و بهره برداری به پیوست آورده شده است. (استانداری)

Introducing investment opportunities in Khorasan
Razavi Province 1399

فهرست مطالب عبارت است از:
زیربنایی، کشاورزی، محیط زیست، گردشگری، صنایع دستی،
سلامت و بهداشت، فناوری اطلاعات و ارتباطات در بخش صنعت
(صنایع معدنی و فلزی، صنایع شیمیایی و دارویی، صنایع
الکترونیکی، صنایع نساجی و صنایع غذایی) و انرژی

بارگذاری محتوا به دو زبان انگلیسی و فارسی که می توانید از کتابخانه
دیجیتال ایزیمو دانلود کنید: